

חקירה איוחזת

ענקי של 34.6% במיספר השוטרים הטבלות האחרות מוכיחות כי באותן שנים חלה עליה תלולה במיספר התיקים (180.4%), וירידה גדולה באחוזי הגילויים הכללי (23.3%).

מה הסיבה לירידה באחוז הגילויים? טבלה מס' 3 מדברת בעד עצמה. בשנים 1965 עד 1974 עלה מיספר הקצינים בדרגות סגן-ניצב עד רב-ניצב ב-119.5%, בעוד שמספר השוטרים הפשוטים עלה רק ב-15.3%.

במילים פשוטות: מי שאוכפים את החוק ברחובות, עוצרים עבריינים וחוקרים אותם הם השוטרים הפשוטים, עד דרגת סגן-ניצב. מיספר השוטרים בשטח לא גדל כמעט. לעומת זאת התנפח המנגנון המינהלי פלאים, ונוספו לו קצינים בכירים רבים. אין פלא. איפוא, שקשה לראות שוטר מסייר ברחובות, ואין זה מפתיע שמיסדרונות המטה הארצי בירושלים ממש, מתפוצצים מקצינים בכירים, העוסקים ב"תיכנון", "בקהל", ועוד

מזה שנים מונח
בכספתו של
המכ"ל (משמאל)
דוח סודי המוחח
ביקורת קטלנית
על הידרדרות
המישטרה בארץ.
הדוח מתכנסם
כאן לראשונה

"דו"ח ואכלד"

של המישטרה

בכספת של מפכ"ל המישטרה מונח כאבן שאין לה הפכין דוח שהיה אמור לרפא את מישטרת ישראל מתחלואיה.

את הדין וחשבון הממצה חיבר ניצב-מישטרה בדימוס, יצחק רונן, מי שהיה עוזר-המפכ"ל וראש יחידת המחשב במישטרה. הדוח הסטטיסטי וההכללות שנלוו אליו קבעו כי המישטרה היא גוף ההולך ומאבד את כושרו המיבצעי.

ניצב-מישטרה רונן ניבא כבר ב-1978 מציאות של רחובות המלאים בפשיעה חמורה. כשמתחילים ב-1986 את נתוניו של הקצין בדימוס, אי-אפשר להימנע ממסקנות חמורות.

מישטרת ישראל טרם פירסמה את הדוח השנתי לשנת תשמ"ה-התשמ"ו, למרות העובדה שהיא ניוונה מכסי הציבור. לדיכוי רונן, העיכוב בפירסום הדוח אינו מיקרי, ואין הוא נובע מתקלה טכנית כלשהי. הדוח השנתי, שעין הציבור עדיין לא ראתה אותו, מונח על שולחנו של המפכ"ל רודר קראוס מזה שישנה חודשים. מנתוח-הנתונים, שמישטרת ישראל

מילים יפות, שאין להם ולא כלום עם תפיסת פושעים, כפי שמכונה טבלת אחוזי-הגילוי העלובים של המישטרה. חשוב לזכור כי כל קצין בכיר אינו מקבל רק משכורת גבוהה-יחסית. להרבה קצינים בתפקידי מינהל יש לישכה, עוזרים, מזכירים ומזכירות, המנפחים את התקציבים ואת כמות כוח-האדם. לכל הקצינים מדרגת סגן ניצב ומעלה יש רכב צמוד. ואם הם בדרגת תת-ניצב ומעלה, יש להם נהג צמוד.

כך אפשר לראות בשעות-היום במטה מחוז תל-אביב, למשל. עשרות רבות של שוטרים וקצינים בכירים העוסקים בעבודת מינהל למיניה. בשעות הערב מתרוקנים המישרדים ומתרוקנים מיגרשי-החניה מעשרות כלי-הרכב החדישים, העומדים לרשות הקצינים הבכירים. אז נשארים הבניינים המיסכנים, שבכוח-אדם דל ובמיספר רב להפליא של כלי-רכב נאלצים להתמודד עם הפשיעה הגואה.

השקעה מפוקפקת

התקציב, שממנו נהנית המישטרה, אינו בטל בשישים.

"חוק פארק'נסון" חוגג במישטרה: ככל שיש פחות שוטרים, יש יותר קצינים בכירים

בשנת 1984 עמד התקציב של מישטרת-ישראל על 60,748,000 ד"ר. לר. כלומר, כל אחד מ-4 מיליון אזרחי ישראל שילם מכיסו מיסים בסך 15.2 דולר לכיסוי הוצאות המישטרה. תחת לשמש כמנוף למילחמה בפשיעה כוזב תקציב גדול זה על ניפוח המנגנון. ניצב-מישטרה רונן מונה את הניפוחים במנגנון המישטרה, שאין להם ולא כלום עם פעילות מיבצעית: לפני שנים אחדות הוסיפו למייש-

ל 3.5 שוטרים. במרבית מישטרות העולם המערבי שרתו באותה עת 2.2 שוטרים בממוצע לכל 1000 תושבים. "ג'ונגל" מבחינת הפשיעה, שירתו לפי נתוני שנתון הארץ-בי-איי באותה שנה רק 1.8 שוטרים לכל 1000 תושבים.

בלומר, בישראל, שבה הפי שיעה קלה לעין ערוך מזו שני בניו-יורק, היה מספר כמעט כפול של שוטרים על כל 1000 תושבים.

למרות הגידול הענקי בכוח-האדם במישטרה, חל פיתוח באחוז הגילויים של השוטרים (ראה טבלה).

כדאי להדגיש שכל "תיק" בטבלות משמעו עוון או פשע שבוצעו נגד גופם או רכושם של אזרחים. "גילויים" אינם מסמלים בהכרח את כמות ההרשעות שהשיגה המישטרה בתי-הדין הפשט, אלא עצם הגילוי, כביכול, שמגלים החוקרים כי פשע מסוים בוצע כיו עברייני מסויים.

"אחוז הגילויים" אינו נתון סטטיסטי בלבד. זהו בעצם גם מקדם הסיכון של העברייני. למשל, אם אחוז הגילויים של עבירות-רכוש הוא 20%, זאת אומרת שלעברייני, המבצע עבירה כזו, יש סיכוי של 20% להיתפס. אם אחוזי-הגילוי של מעשי-שוד הוא רק

מיותר לציין שניצב-מישטרה רונן נשאר ניצב-מישטרה לנצח.

סיכון מיקצועי נמוך לשודד

בעיה הראשונה, לדברי רונן, היא התפלגות הדרגות במישטרה. מאז 1975 הפסיקה המישטרה לפרסם את הנתונים ביחס לכוח-האדם שלה. הוא הדין לגבי הנתונים של התפלגות הדרגות השונות ומספר בעלי התפקידים השונים במישטרה. כפי שמגלים הנתונים האחרונים שפירסם המטה הארצי, עמד ממוצע השוטרים ב-1975 לכל 1000 תושבים

אל שכה לאסור על פירסום, עולה כי הגוף הממונה על שמירת החוק במדינה הוא גוף כוזבני, בלתי-יעיל, שלמרות התקציבים הגדולים העומרים לרשותו אינו ממצא כהלכה את תפקידו.

רונן, שקיבל בעבר ציונים-לשבח על תכנון מערכת-מינהל במטה הארצי, חיבר בשנת 1978 דוח שסיפר על ניפוח תיקני כוח-האדם המינהלי במישטרה. אחרי הגשת הדוח הוא הוזמן אל המפכ"ל דאז, חיים תבורי, שנתן לו להבין כי עשה שטות בכך שחיבר את המיסמך. המפכ"ל וקציניו הבכירים לא חששו אז, לדברי רונן, מן התוצאות החמורות שניבא הדוח, אלא מזה שהוא עלול לרלוף לעיתונים.

יותר "ברזלים" — פחות גילויים

טבלה מקוצרת של אחוזי הגילויים של המישטרה בשנים שונות. לפי סוגי העבירות:

השנה	סה"כ תיקים	אחוז הגילויים	תיקי התפרצויות	אחוז הגילויים	תיקי גניבות	אחוז הגילויים
1965	89,956	47.2%	16,304	30.1%	40,354	22.8%
1975	180,247	35.9%	43,180	15.4%	74,221	19.0%
1984	252,245	23.9%	54,998	11.1%	70,734	5.9%
השינוי ב-1984 מול 1965	+180.4%	-23.3%	+237.3%	-19.0%	+75.3%	-16.9%

מספר השוטרים לכל 1000 תושבים:

השנה	שוטרים לכל 1000 תושבים
1965	2.6
1975	3.5
1984	הנתונים נשמרים בסוד על-ידי המישטרה

מסקנות: בין השנים 1965 ל-1975 חל גידול של 34.6% במיספר השוטרים לכל 1000 תושבים. באותן שנים חלה עליה תלולה במיספר התיקים (180.4%) וירידה גדולה באחוזי-הגילויים הכללי (23.3%). מה הסיבה, אם כן, שהמישטרה, שהגדילה את כוח-האדם שלה בצורה מאסיבית בשנים המדוברות, לא הצליחה להגדיל, במקביל, גם את אחוזי-הגילויים שלה? הטבלה הבאה מספקת את התשובה ההגייונית לשאלה זו:

השנה	קצינים בדרגת סגן-ניצב עד רב-ניצב	שוטרים פשוטים
1965	77	2209
1974	169	2547
השינוי ב-1974	+119.5%	+15.3%

3%, אפשר לומר ש"הסיכון המיקצועי" שנוטל העברייני, בבואו לבצע שוד, נמוך בהרבה מזה שמבצע גניבה פשוטה. לשם האיוון יש להעיר שיש מומחים אחרים לענייני-מישטרה, הסבורים כי מרד אחוזי-הגילוי הוא מרד מוטעה בחישוב הסיכון המיקצועי של העברייני, ויש לחפש טובים ממנו. טבלת כוח-האדם המישטרה מראה כי בין השנים 1965 ל-1975 חל גידול